

Sloboda je absolutne nevyhnutná pre pokrok a liberálne umenia.
Freedom is absolutely necessary for the progress in science and the liberal arts.

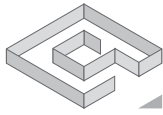
Spinoza

Bisla Board of Directors:

- prof. PhDr. František Novosád, CSc.** (prorektor BISLA, predseda)
- Julie J. Kidd** (Christian A. Johnson Endeavor Foundation, New York)
- prof. PhDr. Silvia Miháliková, PhD.** (Univerzita Komenského)
- doc. Mgr. Martin Kanovský, PhD.** (BISLA, Univerzita Komenského)
- Ing. Egon Gál, CSc.** (Bratislavský inštitút humanizmu)

Academic Council:

- Samuel Abrahám, PhD.** (rektor BISLA, predseda)
- prof. PhDr. Iveta Radičová, CSc.** (Univerzita Komenského)
- prof. PhDr. František Novosád, CSc.** (prorektor BISLA)
- prof. PhDr. Miroslav Marcelli, CSc.** (Univerzita Komenského)
- doc. Mgr. Martin Kanovský, PhD.** (BISLA, Univerzita Komenského)
- Ing. Egon Gál, CSc.** (Bratislavský inštitút humanizmu)
- Mag. Veit Dengler** (Director of Dell Slovakia, a. s.)

Absolventi BISLA a ich bakalárske práce *BISLA Graduates and the Topics of their BA Theses*

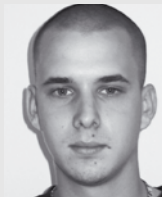
Michal Balberčák

Zákony a niektoré aspekty ich formovania
Laws and some aspects of their formation

Veronika Lukáčsová

Kissingerova tripolárna stratégia • *Kissinger's triangular diplomacy*

Roman Bužek

O politickej slobode: aktuálnosť koncepcie J. S. Milla • *On political liberty: relevance of the concept of J.S. Mill*

Iveta Mihoková

Vodcovstvo a vedenie ľudí • *Leadership and leading of people*

Miriama Grófová

John Stuart Mill a niektoré jeho aspekty osobnej slobody • *John Stuart Mill and some aspects of personal freedom*

Veronika Oravcová

Umenie a politika
Art and politics

Barbora Chamulová

Populizmus: HZDS, SMER
Populism in Slovakia among current coalition parties

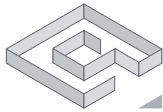
Radoslav Packa

Teórie politickej kultúry
Theory of political culture

Milan Székely

Budúcnosť liberálnej demokracie • *The future of liberal democracy*

Prejav Julie J. Kidd,
prezidentky Christian
A. Johnson Endeavor
Foundation, so sídlom
v New Yorku

pri príležitosti promócií absolventov Bratislavskej medzinárodnej školy liberálnych štúdií (BISLA)
23. júna 2009

Pre absolventský ročník 2009 na BISLA:

Teším sa, že mám dnes možnosť pozdraviť Vás pri inšpirujúcej príležitosti vašej promócie na Bratislavskej medzinárodnej škole liberálnych štúdií.

Ste prvým absolventským ročníkom tejto skvelej inštitúcie a ja Vám srdečne blahoželám ku všetkému, čo ste dosiahli a urobili, aby ste získali Vaše diplomy. Som si istá, že posledné tri roky boli pre vás skutočne náročné, a nemali by ste byť hrdí iba na kvalitu vašej akademickej práce, ale takisto na skutočnosť, že ste boli ochotní, dokonca horliví riskovať, urobiť niečo neobvyklého a do veľkej miery neodskúšaného, keď ste začali študovať na BISLA.

Rada by som chvíľu hovorila o riziku. Aj keď je bežné a prirodzené mať strach z rizika, z vrhania sa do neznáma a vyrovnávania sa s neistotou, iba rizikom sa môže ľudská situácia zlepšiť. Ak sa pozrieme na dejiny našej planéty, tak môžeme rozpoznať veľkých objaviteľov minulosti, ktorí neváhali riskovať svoje životy, aby mohli objaviť nové vodné cesty alebo lepšie miesta na život a takisto veľkých vedcov a doktorov, ktorí sa nechali vystavovať chorobám alebo dokonca smrti, aby mohli liečiť chorých. Rovnako aj slávni vojenský vojevodovia, ktorí riskovali zavrnutie, ak by zlyhali s nepopulárnou vojenskou stratégiou, významní politickí vodcovia, ktorí ohrozovali svoje životy, aby bojovali za slobodu iných, vedci a akademici, ktorí učili nové teórie aj napriek možnému odsúdeniu a odvrnutiu inými v ich zamestnaní, umelci, skladatelia a spisovatelia, ktorí riskovali

Julie J. Kidd, President of Christian A. Johnson Endeavor Foundation, New York

*Message sent on the occasion of commencement of graduates
of Bratislava International School of Liberal Arts (BISLA)
on June 23, 2009*

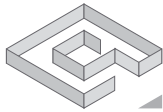
To the BISLA graduating class of 2009:

I am pleased to have this chance today to send you greetings on the inspiring occasion of your graduation from Bratislava International School of Liberal Arts.

You are the first graduating class from this fine institution, and I send you hearty congratulations on all that you have accomplished in order to earn your diplomas. I am sure that the last three years have been challenging ones indeed, and you should all take pride not only in the quality of the academic work that you have produced but also in the fact that you were willing, even eager, to take the risk of doing something out of the ordinary and largely untested when you enrolled at BISLA.

I would like to take a moment to talk about taking risks. Though it is common and natural to be fearful of taking risks, of plunging into the unknown and dealing with uncertainty, it is only by taking risks that the circumstances of the human condition are able to improve. In looking at the history of the development of this planet, we can identify great explorers of the past who risked their lives to discover new water routes or better places to live, great scientists and doctors who exposed themselves to disease or even death in order to cure the sick, great military leaders who risked condemnation if they failed with an unpopular military strategy, great political leaders who put their lives at stake fighting for the freedom of others, scholars who taught new theories in spite of possible condemnation and dismissal by others in their profession, artists, composers and writers who put their own security at risk by dedicating themselves to their creative work, or inventors and businessmen who had bold and potentially transformative ideas and pursued those ideas without regard to the possibility of personal hardship.

On a less grand scale, I am sure that we can all think of individuals we know who have taken risks for something they believed in or to help others to have a better life or to save them from peril, individuals such as a young boy who saves his little brother from drowning, a father who moves his family to a new community where work is more plentiful, a policeman who stands up to organized crime or someone who refuses to cheat along with the rest. Each and every one of us at some, or many, points in our lives will be confronted with the possibility of taking a risk for something we believe in deeply, just as your professors and leaders at BISLA have taken a risk in creating this wonderful college. We must

svoju bezpečnosť tým, že sa zasvätili svojej tvorivej práci alebo aj vynálezcovia a obchodníci - všetci patrili k tým, ktorí realizovali svoje smelé myšlienky bez ohľadu na osobné útrapy.

Som si istá, že v menšom meradle by sme si všetci vedeli vybaviť v našich myšliach jednotlivcov, ktorí riskovali pre niečo, čomu naozaj verili alebo pomáhali iným zlepšiť ich život alebo ich uchrániť pred nebezpečenstvom. Môžu to byť jednotlivci ako napríklad mladý chlapec, ktorý zachráni svojho brata pred utopením, či otec, ktorý presťahuje svoju rodinu do novej komunity, kde je lepšia práca, či policajt, ktorý sa postaví proti organizovanému zločinu alebo niekto, kto odmietne podvádzať spolu s ostatnými. Každý z nás čelí v niekoľkých alebo mnohých momentoch našich životov možnosti riskovať pre niečo, čomu hlboko verí, tak ako vaši profesori a zakladatelia BISLA riskovali tým, že vytvorili túto úžasnú vysokú školu. Týmto výzvam musí každý z nás čeliť s odvahou a múdrosťou, aby sme mohli zlepšiť svet, v ktorom žijeme.

To, čo ste sa tu naučili, schopnosť hlbšie a kriticky premýšľať o každej téme, zvyk preskúmať problémy a výzvy z mnohých hľadísk, syntetizovať tieto perspektívy do jednotného celku, otvorené a starostlivé skúmať myšlienky, ktoré sa spočiatku zdajú byť bezcenné, vízia národov tohto sveta ako vzájomne prepojených, schopnosť kriticky čítať a počúvať a používať skôr svoju vlastnú analýzu než iba prijať analýzu niekoho iného - práve toto sú nástroje, ktoré máte k dispozícii, keď sa vydáte nájsť si svoje miesto v zložitom prúde životných výziev. Tieto nástroje Vám umožnia prevziať na seba riziko, ktoré urobí Vaše životy zmysluplnými a donúti rásť Vašu múdrosť a silu. Cieľom BISLA nie je len odovzdávanie poznania, čo je samo osebe hodnotný zámer, ale aj vytvorenie týchto návykov mysle, návykov, ktoré umožnia a pomôžu každému z Vás uskutočniť svoj potenciál ako ľudských bytostí v čo najväčšom možnom rozsahu.

Vstúpte smelo do ďalších etáp svojich životov, riskujte a urobte to, čo sa zdá byť správne skôr VÁM než by ste sa mali zaoberať tým, ako budú tieto činy hodnotené inými. Využite nástroje svojho vzdelania naplno a ory Vás nesklamú. Výzvy pred Vami nebudú ľahké. Život je zložitý a mäťúci, je vždy obtiažne prekonávať prekážky, ktoré sa objavujú na ceste a nachádzať cesty labyrintom súperiacich hodnôt a myšlienok. Verte však sami sebe i tomu, čo ste sa tu naučili. To, čo ste sa tu naučili, je iba základ, na ktorom teraz musíte stavať, no to, čo ste už dosiahli, je pevným základom pre Vaše ďalšie roky.

Ešte raz Vám všetkým blahoželám. Želala by som si, aby som tu mohla byť s Vami osobne a potriasť Vám rukou, pozrieť sa Vám do očí a zaželať Vám veľa šťastia na Vašej ceste životom.

So srdečným pozdravom
Julie Johnson Kidd

With Julie Kidd in New York, 2008. From Left: Martin Kanovský, Kirsten Kidd, Samuel Abrahám, Julie J. Kidd, Will Kidd

each confront these challenges with courage and wisdom in order to improve the world in which we live.

What you have learned here, the ability to think deeply and critically about any subject, the habit of consideration of problems and challenges from many points of view, the synthesis of those perspectives into a unified whole, the open-minded and thoughtful consideration of ideas that seem unworthy at the outset, the vision of the nations and people of this world as interconnected, the ability to read and listen critically and apply your own analysis rather than just accepting that of someone else, these are the tools that you have at your disposal as you set out into the world to find your place in its complex stream of life and challenges. These are the tools that will enable you to take the risks that will make your lives meaningful and force you to grow in wisdom and strength. BISLA's goal is not just the dispensation of knowledge, worthy as such an objective is, but it is also to create these habits of mind, habits that will permit and assist each and every one of you to realize your potential as human beings to the fullest extent possible.

Go boldly into the next phases of your lives, take the risk of doing what seems right to YOU rather than concerning yourselves with how those actions will be valued by others. Use your educational tools to their fullest and they will not fail you. The challenges ahead will not be easy. Life is complicated and confusing. it is always difficult to surmount the hurdles that present themselves along the road or to find one's way through a maze of competing values and ideas. Trust in yourselves, however, and in what you have learned here. What you have learned is only a base on which you must now build, yet what you have accomplished is a sound foundation for the rest of your years.

Once again, congratulations to you all. I only wish that I could be with you in person to shake your hands, to look you in the eyes and to wish you well on your challenging journeys.

*With my warm wishes,
Julie Johnson Kidd*

BISLA Promocie/Graduation: František Novosád, Samuel Abrahám, Martin Kanovský

Prejav rektora Samuela Abraháma

*pri príležitosti promócií absolventov
Bratislavskej medzinárodnej školy liberálnych štúdií (BISLA)
23. júna 2009*

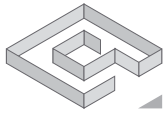
Ctené obecenstvo, kolegovia, študenti:

Slávnostný promočný ceremoniál, ktorého ste svedkami je súčasťou rituálu – starého, váženého a nadčasového. Oslava ukončenia štúdia. Rituál môže často evokovať niečo mechanické a nanútené tak, ako si pamätáme rôzne povinné manifestácie a obrady spred roka 1989.

Rituál alebo obrad však môže mať aj regenerujúci účinok, môže vyvolať pocit spolupatričnosti alebo určité prepojenie s minulosťou či s predkami. Pred rokom 1989 omša, bohoslužba mohli pre mnohých ľudí znamenať pocit, že nestoja osamotení konfrontovaní komunistickým režimom.

Aj za socializmu promócie mali slávnostný charakter a vedenie škôl nosilo taláre, hoci by to mal byť dávno zbytočný prežitok. Krásne priestory auly, staré insignia univerzít vyprevádzali absolventov do života. Našťastie a napriek všetkému, časť slávnostných tradícií a rituálov z minulosti prežili.

Zišli sme sa dnes, pretože aj Bratislavská medzinárodná škola liberálnych štúdií (BISLA) má svojich absolventov. Svojich prvých absolventov. Oni sú dôvodom, že BISLA

Speech by BISLA President Samuel Abraham

on the occasion of commencement of the graduates of Bratislava International School of Liberal Arts (BISLA)
on June 23, 2009

Respected guest, dear colleagues and students:

The graduation ceremony that we have been witnessing so far today is part of a ritual – old, respected and timeless. It is the celebration of the end of formal education. However, ritual often evoked something mechanical and forced, something we recall from before 1989 during various May Day parades and state ceremonies.

Ritual or ceremonial, though, can also have a rejuvenating effect; it can bring about feeling of belonging or certain interconnection with the past or with our ancestors. Before 1989, Mass or religious services could strengthen the feeling among many people that they did not face the regime on their own.

Even during the Communist era, university commencements had a festive and ceremonial character and the representatives of universities wore robes, although such practices should, by the logic of that system, have long ago been condemned to the rubbish-heap of history. The beautiful spaces of convocation halls, old university insignia witnessed the sending of students into their lives after graduation.

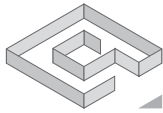
Fortunately, festive traditions from the past, despite all the odds, have survived until today.

We are meeting here today because BISLA has its own graduates. Its first graduates. They are the reason why BISLA exists. In our case they are particularly special because they are the object but also the subject of the short history of our new institution. Together with our teachers, they are the witnesses but also the co-authors of the results that our school wishes to achieve.

There is a reason why BISLA does not have any given guidelines or instruction from outside. We were learning together while marching forward. This makes today's occasion so special for all of us. We can proudly say: here are standing in front of us the graduates, individuals whom without hesitation we can call: "young educated adults!" Our graduates are terminating an important chapter of their lives. Hence we can enjoy the ritual by which adult human beings become specialists.

If we stand on one side of their growth, you parents, family, represent the other important part. Many of you I see for the first time now. Maybe it is a pity but perhaps it is also good because school and family represent two different yet important poles in the life of a young individual – two influences that have different tasks.

A parent cultivates such virtues as honesty, responsibility, and toleration towards others. The family is the source of the morality that a student champions.

existuje. V našom prípade sú o to špeciálnejší, že sú subjektom aj objektom krátkej histórie tejto novej inštitúcie. Spolu s nami učiteľmi sú svedkami ale aj spolutvorcami snáh, ktoré chce naša škola dosiahnuť.

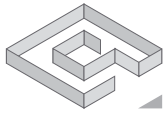
BISLA totiž zámerne nemá recept, žiadne inštrukcie a predpisy zvonka ako kreovať svoj študijný program. Učili sme sa spolu za pochodu a to robí tento deň pre nás všetkých taký výnimočný. Dnes si môžeme povedať: stoja tu pred nami absolventi, politológovia, ľudia, ktorým spokojne môžeme povedať 'vzdelaní mladí ľudia'.

Naši absolventi ukončujú významnú etapu svojho života. Dnes sa preto môžeme tešiť z rituálu, kedy už dospelí jedinci získavajú odbornosť. Ak my stojíme na jednej strane ich rastu, vy rodičia, rodina predstavujete tú druhú dôležitú časť.

Mnohých z Vás rodičov vidím po prvý raz. Možno je to škoda, ale možno je to aj dobré, pretože škola a rodina predstavujú v živote mladého človeka dva rozdielne a dôležité póly. Dva vplyvy, ktoré majú iné poslanie.

Rodič musí rozvíjať také cnosti ako čestnosť, zodpovednosť, či toleranciu k iným. Rodina je zdrojom morálky, ktorú mladá študentka či študent vyznáva.

Možno máte pocit, že škola je rovnako zodpovedná za formovanie charakteru a hodnôt, ktoré vaše deti vyznávajú. Mnohí pedagógovia si to tiež myslia. Učiteľ sa však nemôže a ani sa nemá usilovať formovať morálny charakter svojich študentov, vstúpať im rešpekt voči iným ľuďom, alebo vytvoriť z nich občanov určitej orientácie.

Maybe you might have a feeling that the school is equally responsible for fostering character and the cultivation of values that your children espouse. Many educators think the same way. A teacher cannot and should not try to form the moral character of his or her students, inculcate respect for other people, or to mold them into citizens of a particular political orientation.

The fact is that when they are admitted to university or college their personality is already formed. Hence when we admit our students at BISLA, we treat them as adults.

A number of scholars and educators ask what should be the content, how should be developed the form and what should be the goal of study? We also posed these questions, we are experimenting and we are searching for possibilities and ways. We are far from reaching the end and we are far from being content. In fact, if we were and if we had found the “solution” or even the “goal” of what a student should know and absorb after finishing school, we would lose our own essence and mission.

Our goal is exploration and examination – and you add what you feel is appropriate – either searching for truth, examining the function and purpose of society and the position of the individual within it, or along with the thoughts of Joseph Schumpeter, we try to reflect upon and realize the relative validity of our own convictions.

Three years ago, together with these students, we stood at the foundation of this institution. We explored the structure of our own and other societies, examined political theories through arguments and disputations. We carried on prolonged dialogues. Through all this, the students had an opportunity to realize their own standing as well as their position and mission in our society and in this world.

To be honest, I cannot tell you whether or to what extent we succeeded. The outlook of our students also reflects your own upbringing of them. I know one thing, reading Plato or Nietzsche would not transform a decent individual into a crook. I am, though, also aware that reading itself, however meticulously, might not improve the character of an individual. If it still happens, it is the result of the student’s conscientious efforts – the teacher or professor is only a provider of thoughts and a partner in dialogue. The formation of character is a solitary path, not a school’s program.

You may then ask, what is the mission or justification of a school like our own, besides providing a diploma, skill in certain subjects and a pleasant environment? Why and how does BISLA wish to be different from other schools?

Jan Sokol, a prominent Czech professor at the conference¹ we organized recently for European schools similar to our own, said it with his characteristic dry humor: “Our goal is to teach students to write and read”. Of course he did not mean it literally. On the other hand, though, I have a feeling that to teach someone to write and read well is almost beyond our capacity. It is an endeavour, it is hardship, and a lifelong challenge. And when we read the best, it seems that the goal is beyond our reach.

¹ Liberal Arts and Sciences in Europe: Bringing *Bildung* Back In (Prague, 8-9, 2009)
European Colleges of Liberal Arts and Sciences (www.ECOLAS.eu)

Totíž, keď sú prijatí na univerzitu alebo vysokú školu, ich osobnosť je už vyformovaná. Preto sme ich prijímali a jednali s nimi ako s dospelými ľuďmi.

Mnohí vzdelanci, pedagógovia sa pýtajú, čo má byť obsahom, akú forma štúdia zvolíť, aký má byť cieľ štúdia? Aj my si kladieme tieto otázky, experimentuje a hľadáme možnosti, spôsoby a nie sme na konci, stále nie sme spokojní. Totíž, ak by sme našli "riešenie", či nebudaj "cieľ", čo má presne študent po absolvovaní školy vedieť a poznať, stratili by sme svoju podstatu. Naším cieľom je hľadanie a skúmanie -- a dosadte si sami – či hľadanie pravdy, fungovanie a zmysel spoločnosti, alebo uvedomenie si relatívnej hodnoty nášho vlastného presvedčenia.

Spolu s týmito študentmi sme stáli pri založení inštitúcie, ktorá cez spoznávanie štruktúry spoločnosti, politických teórií, cez argumenty a dišputy, cez rôzne spôsoby vedenia dialógu dáva študentom možnosť uvedomovať si svoje postavenie a poslanie v spoločnosti.

Ak mám byť úprimný, neviem Vám povedať, či sa nám to podarilo. Obzory našich študentov odrážajú aj Vašu výchovu. Viem však jedno, čítanie Platóna či Nietzscheho určite neurobí z charakterného človeka zloducha. No som si vedomý, že samotné čítanie, akokoľvek podrobné, nemusí charakter jednotlivca zlepšiť. Ak sa tak stane, je to usilovným pričinením študenta – učiteľ, či profesor je len sprostredkovateľom myšlienok, partnerom v dialógu. Formovanie charakteru je individuálna púť, nie program školy.

Môžete sa teda pýtať, čo je poslaním, účelom školy ako tá naša, okrem toho, že poskytuje diplom, odbornosť v určitom odbore a príjemné prostredie? Prečo a v čom chce a je BISLA odlišná od iných škôl?

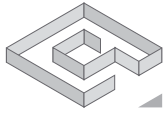
Jan Sokol, popredný český filozof na konferencii¹ -- ktorú sme nedávno organizovali pre európske školy podobného zamerania ako tá naša -- to povedal s podtónom humoru jemu vlastným: "Naším cieľom je naučiť studenty čítať a písať". Samozrejme nemyslel to doslovne. No na druhej strane sa mi zdá, že naučiť niekoho naozaj dobre písať a správne čítať je takmer nad naše sily. To je úloha, to je drina, či výzva, na celý život. A keď čítame tých najlepších, zdá sa že je to cieľ nedostihný.

O to viac máme a musíme čítať, vnímať či počúvať práve tých géniov, ktorí nás nadchnú, ale aj umožňujú spoznať samých seba a našu hodnotovú orientáciu. Okrem iného nám poskytujú možnosť zachovať si dávku skromnosti a bázy.

No a vidíte, že tá Sokolova méta nie je až tak ľahká a jednoduchá. Hlavne, keď sa pozeráme okolo seba a vidíme, ako mnohí ľudia nedokážu nielen sokolovsky „čítať a písať“, nedokážu nájsť svoje ukotvenie, nepoznajú mieru svojej ambície, nechápajú, že súčasťou ľudskej dôstojnosti a múdrosti je aj dávka pokory.

Prejdem však k inej definícii toho, čo je poslaním liberálneho vzdelávania. Pomôžem si slovami filozofa a pedagóga Stenleyho Fisha, ktorý je veľmi strohý a presný v tom, čo môže a má poskytnúť vysoká škola, či college.

¹ Liberal Arts and Sciences in Europe: Bringing *Bildung* Back In (Praha, 8-9, 2009)
European Colleges of Liberal Arts and Sciences (www.ECOLAS.eu)

Hence, it is that much more important to read those geniuses who uplift and inspire us; to read those who allow us to learn about ourselves and assess our own values and moral standing. What they surely offer us is the possibility to keep a dose of modesty and awe.

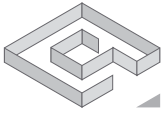
Can you see now how Sokol's ambition is neither easy nor simple? Especially when we observe today that a great number of people are not able to "read and write" in Sokol's manner. Many are not able to find their own bearings, do not know the limits of their ambition and do not understand that part of human dignity and wisdom is a certain amount of humility.

Let me move to a different definition of the goal of liberal education. I will help myself with the words of philosopher and educator Stanley Fish who is very sober and, I believe, accurate about what a college or university should and could provide. He claims it is two things: mastery of intellectual and scholarly skills. Nothing more and nothing less!

In other words this means, first to introduce students to bodies of knowledge and traditions of inquiry that had not previously been part of their experience. And second to equip those same students with the analytical skills – of argument, statistical modeling, and laboratory procedure. These will enable them to move confidently within those traditions and to engage in independent research.

We at BISLA also have an ambition that our students should be able to formulate their own judgments. We do everything to prevent their opinions being the result of short-span

Tvrdí, že sú to dve veci: zvládnutie intelektuálnych a akademických zručností (mastery of intellectual and scholarly skills). Nič viac a nič menej!

To v skutočnosti znamená, po prvé, "uviesť študenta či študentku do odbornej literatúry a tradície bádania a poznania, ktoré neboli súčasťou ich predošlej skúsenosti. A po druhé, vybaviť, vystrojiť, ak chcete vyzbrojiť, toho istého študenta, či študentku analytickými schopnosťami argumentovať, zvládnuť štatistické modelovanie, či laboratórne postupy. Tieto dve zručnosti im umožnia vyznať sa v tradícii rôznych odborov a byť schopní vlastného výskumu.

My v BISLE máme ešte ambíciu, aby naši študenti boli schopní vyargumentovať si vlastný úsudok a ich názory neboli chvíľkové mediálne opojenia, ale výsledok poznania histórie, politickej teórie a ich analytických schopností.

Na záver sa s Vami chcem podeliť o ešte jeden skúsenosť.

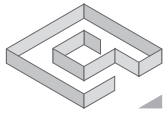
Ako mnohí viete, naši dnešní absolventi pred pár dňami absolvovali obhajoby ba-

kalárskych prác a štátnice. Náš typ školy síce preferuje kontinuálne hodnotenie a písanie esejí v rámci seminárov počas celého štúdia, zákon si však vyžaduje tieto konečné skúšky.

Napriek mojej skepse, či sú užitočné takéto určite stresujúce skúšky, bol som hrdý ako bravúrne títo naši študenti dokázali zodpovedať veľmi náročné otázky a vysvetliť zložité pojmy.

Prestal som mať úprimnú a prirodzenú obavu učiteľa, ako to s nimi na ďalšom štúdiu dopadne. Rád Vám oznamujem, že svoju úlohu zvládli zodpovedne. Dnes sa úspešne završila jedna významná etapa v ich živote.

Oslavujme ich a gratulujme im! VIVAT bakalári BISLA!

media-driven views, rather than the result of knowledge of history, political theory and their analytical skills.

To conclude, let me share with you some recent personal experience. As you well know, just a few days ago our graduates underwent the defense of their BA Theses and Comprehensive Exams. To be sure, our type of school prefers continuous evaluation and writing essays within seminars during the whole study period and not the end of study exams. However, our state laws require these types of final examinations.

Despite my skepticism about the utility of these stressful exams, I must say, I was proud of how outstandingly our students managed to answer often very difficult questions and explain various complex issues. I suddenly stopped having the sincere and natural fear of a teacher about what would happen to them after their graduation! I can declare publicly here that they all passed their task masterfully. Today they finished one important chapter in their lives. Let's celebrate and let's congratulate them!

Vivat the BISLA Bachelors!!

